

Forskbar synspedagogisk praksis

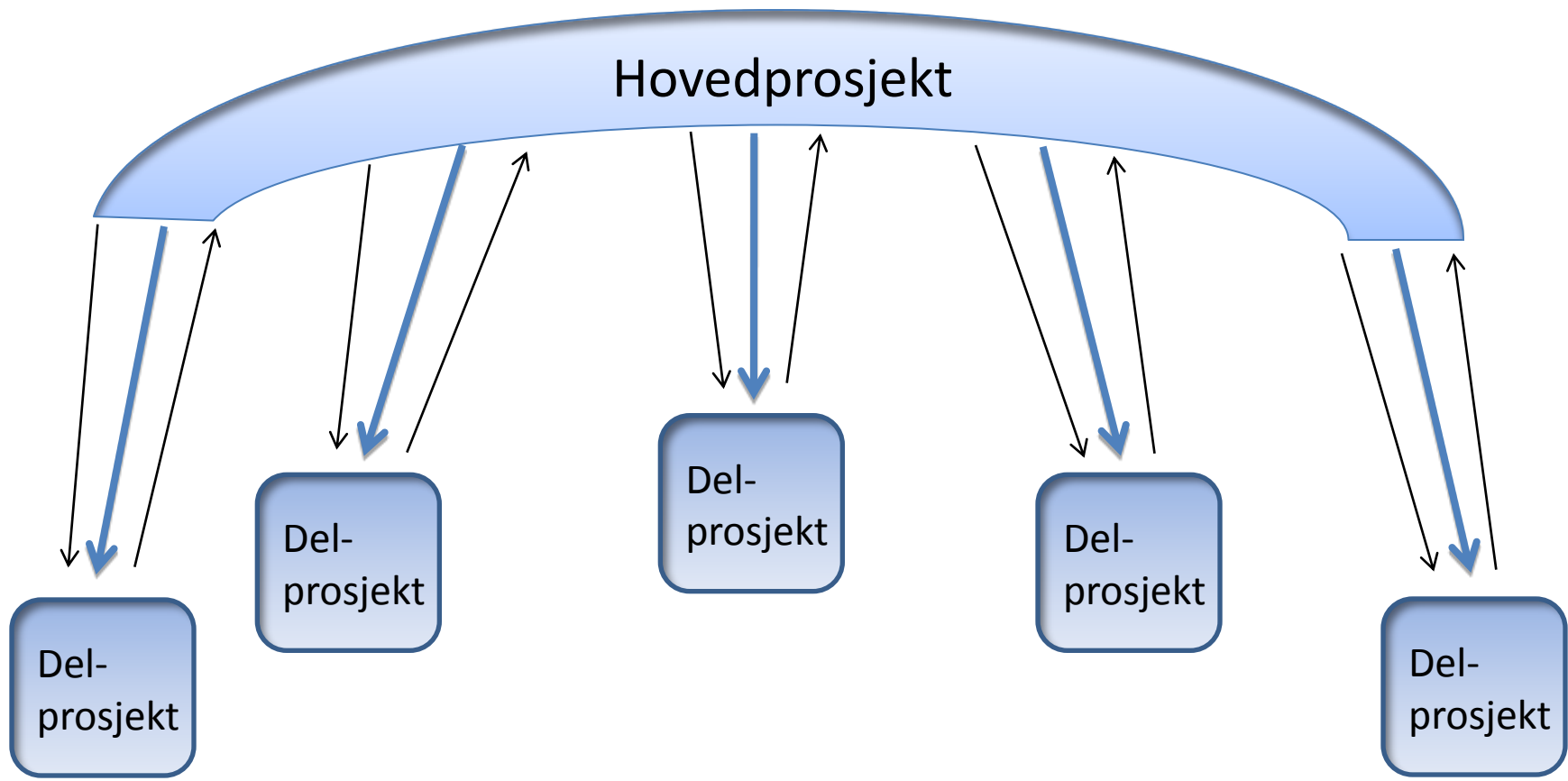

Prosjektets tittel:
Utvikling av funksjonelt språk
hos blinde barn

Bente Kristiansen ISP, UiO og
Gro Aasen, Huseby kompetansesenter

Disposisjon

- Prosjektorganisering
- Prosjektets forskningsmål
- Prosjektets arbeidsform
- Sentrale trekk ved blinde barns språkutvikling
- Eksempel på et av dataverktøyene – barnets ordbok
- Eksempler på språktema

Faglige forskningsmål

- Å beskrive sentrale trekk i 5 -10 blinde barns utvikling mot funksjonelt språk
- Å beskrive hvordan en gjennom et klinisk forskningsprosjekt og veiledning til nærpersoner arbeider med sentrale områder i blinde barns språkutvikling med tanke på bidra til å optimalisere betingelser for funksjonell språkutvikling
- Beskrive dialogferdigheter

I barnehagen

1. Observasjon
2. Videoopptak

Møte

1. Ordboka
2. Erfaringer siden sist
3. Erfaringer med utprøving av tiltak
4. Med utgangspunkt i ordboka og videoopptak planlegges av nye tiltak

1. Transkribere videoopptak
2. Transkribere ordboka
3. Referat fra møte
4. Renskrive observasjonene

Med utgangspunkt i materialet fra møte i barnehagen forberedes neste møte:

1. Språkutviklingstema
2. Tiltak

Sentrale sider ved blinde barns språkutvikling

- Holistisk språkutvikling
- Uanalyserte enheter (gestalter)
- Lingvistiske rammer
- Verbalismer og ekkotale
- Idiosynkratiske ytringer

Eksempel fra Barnets ordbok

- BRUK – barnet sier:
- Ord/setninger som barnet *braker*:

Ord/ kommunikasjon	Situasjon	Tolking	Dato

Eksempel fra Barnets ordbok

- FORSTÅELSE – andre sier
- Ord og setninger barnet forstår

Ord/setning	Situasjon	Holdepunkter for at barnet forstår	Dato

Eksempel fra Barnets ordbok

Ord/ kommunikasjon	Situasjon	Tolking	Dato
Tor: Sett deg ned	Dette sier han til katta	Han har hørt de voksne si dette og sier det slik. Han blir satt når han skal sitte i badekaret.	1.3.09
Tor: Å sjå på den	Når han gikk ved det røde stakittgjerdet med mamma og pappa	Han sier noe han egentlig har hørt voksen i barnehagen si	01.04.09
Tor: Å så fin	Hvis han får på seg en hatt eller noe slikt på seg selv:	Har hørt det og det passer til situasjonen (Hans nærpersion sa blant annet "å så fin" på møtet 12.5.09)	15.04.09
Tor. Gå på steinen	Når han kommer ut eller er ute. Han sier av seg selv hva han ønsker å gjøre. På steinen hjelper voksen ham enten med å "turne" eller skli	Han knytter to faste aktiviteter til denne steinen	20.09.09

Eksempel fra Barnets ordbok

- BRUK – barnet sier:
- Ord/setninger som barnet *braker*:

Ord/ kommunikasjon	Situasjon	Tolking	Dato
Anne: Glad i deg			Feb.08
Anne: Ja vi elsker			Feb.08
Anne: Bort til tuppa			Feb.08
Per: Det susslar og renn	Per er ute da det regner, seier:	Per gjenkjenner lydar	Juli 08
Mamma: Nå er du ferdig med å leike Kari: takke maten	Mor sier til Kari som leiker på gulvet hjemme at hun er ferdig.	Kari forstår at å leke/det hun holder på med er slutt. Når de er ferdig å spise avslutter de alltid med å takke for maten.	20.10.08

Eksempel fra Barnets ordbok

- BRUK – barnet sier:
- Ord/setninger som barnet *braker*:

Ord/ kommunikasjon	Situasjon	Tolking	Dato
Per: ysst	Går bort til stereoanlegget sier "ysst"	Ønsker å høre musikk	1.10.07
Per: is	Forbinder det med bestemor, får is når han er på besøk og når hun kommer på besøk. Sier "is" når telefonen ringer da han tror det er bestemor.	Forbinder det både med is og med bestemor	Lenge før 24.10.07
Kari: gå å sitte beie	Kari står og kjenner på bjælla ved stellerommet		20.02.09
Per: Huska høgt - Skli	Per har hatt det moro i barnehagen. Sier:	sier mest sannsynlig hva han har hørt voksen si: "Nå husker du høgt"	juli 08

Eksempel fra Barnets ordbok

- BRUK – barnet sier:
- Ord/setninger som barnet *braker*:

Ord/ kommunikasjon	Situasjon	Tolking	Dato
Per: Bøg ynge en og to Per: Bøg ynge nei, nei dutt Per: Bøg ynge hei og hå	Sangstund i barnehagen		15.06.08
Per: Mamme ynge olenissen		Mamma synger om julenissen	15.06.08
Anne: jeg elsker saft Jeg elsker mat Jeg elsker pølse	Våkner på morgenen		Tidlig mai 08

Eksempel fra Barnets ordbok

- FORSTÅELSE – andre sier
- Ord og setninger barnet forstår

Ord/setning	Situasjon	Holdepunkter for at barnet forstår	Dato
Pappa: det er au, det er au	Fyra opp	Da går hun ikke bort til ovnen	Okt.07
Voksen: Kom så går vi inn på madrassrommet	Vi skal inn dit og leke	Han går rett inn på madrassrommet	Nov.08
Bestefar: Ska ho Kari krabbe?	Da bestefar sa dette krabba hun .Hun har gjort det mange ganger etter denne gangen	Forstår ordet krabbe	12.04.08
Voksen: Kan du gi meg den lange klossen?	Anne og V sitter ved kjøkkenbordet med to slags legoklosser. Anne har to slag i handa si	Hun gir meg den lange	25.08.09